Leidschendam-Voorburg

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHENDAM-VOORBURG

Datum 2 maart 2021
Nummer 2098
Onderwerp Raadsbrief Nota van Antwoord bij Notitie Reikwijdte en Detailniveau Verkenning CID Binckhorst

Portefeuillehouder Wethouder Van Eekelen
Behandeld door D. de Greef / J.J.M. van de Ven

Waarom wordt de raad geïnformeerd?
In de afgelopen periode is in de raad en bij omwonenden, maar ook in de media veel aandacht geweest voor de Verkenning CID Binckhorst.

Er gaat de komende jaren volop gebouwd worden in de Binckhorst. Zo worden er 5.000 woningen gebouwd en zeker 5.000 arbeidsplaatsen gecreëerd in het gebied. Er liggen plannen om die aantallen uit te breiden naar 10.000 woningen en 15.000 arbeidsplaatsen. Dit alles leidt tot een grote vraag naar (duurzame) mobiliteit: zowel van bewoners die de Binckhorst uit willen als van medewerkers van de nieuwe bedrijven die buiten de Binckhorst wonen.

De huidige wegen en openbaar vervoerverbindingen zijn niet gebouwd voor deze vervoersbewegingen. Daarom werken de gemeente Den Haag, het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat, het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties, de provincie Zuid-Holland, de Metropoolregio Rotterdam Den Haag en de gemeente Leidschendam-Voorburg samen aan oplossingen om te voorkomen dat straks de wegen vastlopen en mobiliteit en bereikbaarheid in de knel komen. Een nieuwe Hoogwaardig Openbaar Vervoer-verbinding (HOV-verbinding) is noodzakelijk om de Binckhorst op een duurzame manier te ontsluiten en op die manier het autoverkeer te beperken. Ook draagt de nieuwe HOV-verbinding bij aan het versterken van het OV-knooppunt station Voorburg en biedt daarmee ook een impuls aan het Huygenskwartier. Het gaat hierbij niet alleen om het belang van de regio. Ook de inwoners van Voorburg zijn niet gebaat bij het dichtslibben van de wegen. Files op de snelwegen en op de aansluitingen op de snelwegen leiden tot sluipverkeer (met name in Voorburg-West) en een verminderde bereikbaarheid van Leidschendam-Voorburg, met name in de spits. Tegelijkertijd is het belangrijk dat bewoners van Voorburg-West prettig wonen in hun buurt en kinderen lekker kunnen buiten spelen. Dat er voldoende groen is en plek om de auto te parkeren. De kwaliteit van de woon- en leefomgeving moet bij de aanleg van de nieuwe openbaar vervoersverbinding zo

goed mogelijk geborgd worden. In deze brief wordt uw raad geïnformeerd over de laatste stand van zaken van de Verkenning CID Binckhorst en ontvangt uw raad ter informatie de Nota van Antwoord (NvA), zoals door de colleges van Den Haag en Leidschendam-Voorburg vastgesteld. In de NvA reageren de colleges van Den Haag en Leidschendam-Voorburg op de ingediende zienswijzen op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) en op het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie m.e.r.). Hierna leest uw raad een beknopte toelichting op het proces van de Verkenning CID Binckhorst en de NvA. Ook geeft het college aan wat haar inzet is en welke stappen de raad het komende jaar mag verwachten.

Beknopte schets van het proces

Eind 2018 is de verkenning regionale bereikbaarheid CID Binckhorst gestart. Met de bouw van woningen en bedrijven in het gebied CID Binckhorst is hoogwaardig openbaar vervoer van belang, maar ook goede fiets- en wandelroutes zijn van belang. Dit alles om te voorkomen dat de wegen dichtslibben. Doel van de verkenning is het komen tot een voorkeursalternatief voor een Hoogwaardig Openbaar Vervoer verbinding (HOV) voor de bereikbaarheid van de Binckhorst, in combinatie met een breed palet aan andere maatregelen om de mobiliteit in het gebied goed te regelen. Dit in samenhang met de verstedelijkingsopgaven in het gebied. De verkenning wordt uitgevoerd in opdracht van zes genoemde partijen.

Voor de uiteindelijke realisatie van de openbaar vervoer-verbinding wordt het Masterplan Mobiliteit CID Binckhorst opgesteld. Hiervoor is eerst een milieueffectrapportage (MER) nodig. Hierin wordt gekeken naar het effect van het plan op het milieu, maar ook op de kwaliteit van de leefomgeving. De eerste stap in de MER is het bepalen van de scope van het onderzoek. Dit is vastgelegd in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). De NRD is een plan van aanpak voor de MER. Het college heeft deze NRD op 14 juli 2020 aan de raad toegestuurd (kenmerk 1775).

In onderstaande figuur is schematisch het proces om te komen tot het Masterplan weergegeven. Het project bevindt zich in de beoordelingsfase. De NRD is daarin de eerste stap.

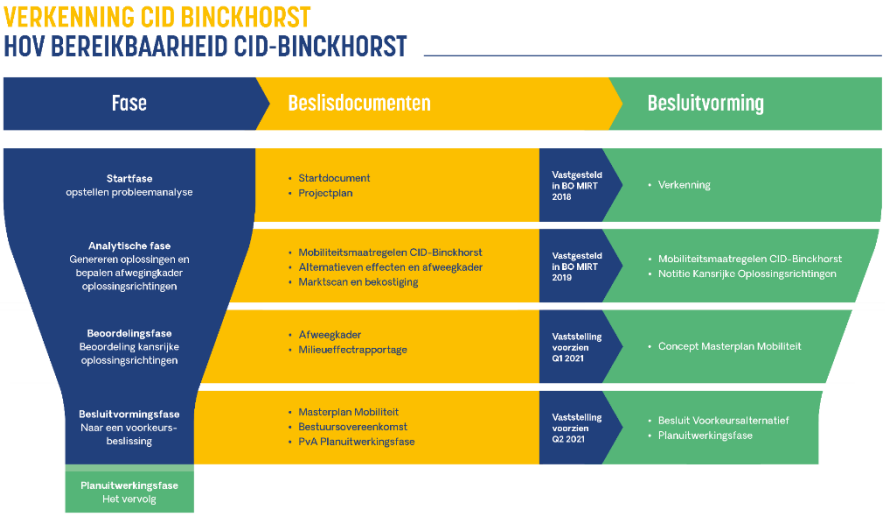

De NvA is de formele reactie van het bevoegd gezag, in dit geval de gemeenten Den Haag en Leidschendam-Voorburg gezamenlijk, aan de indieners van de zienswijzen. Hiermee geeft het bevoegd gezag aan hoe er met de zienswijzen omgegaan wordt in het onderzoek naar de milieueffecten. De NRD en de NvA vormen de basis waarop de MER wordt uitgevoerd en getoetst door het bevoegd gezag en de onafhankelijke Commissie m.e.r. De gemeenten Den Haag en Leidschendam-Voorburg zijn beiden bevoegd gezag in deze procedure omdat de HOV-oplossing in beide gemeenten ligt. Daarbij is het vrijgeven van de NRD, het vaststellen van de NvA bij de NRD en het vrijgeven van het concept masterplan met voorkeursalternatief een bevoegdheid van de colleges. Het uiteindelijke masterplan (met daarin het voorkeursalternatief) met plan MER zal ter vaststelling worden aangeboden aan de raad en aan de gemeenteraad van Den Haag.

Ingekomen zienswijzen en advies Commissie voor de milieueffectrapportage
De NRD heeft van 2 september tot 13 oktober 2020 ter inzage gelegen. In totaal zijn 111 zienswijzen ontvangen. Parallel aan de ter inzagelegging is advies ingewonnen bij de Commissie m.e.r. In de NvA zijn de binnengekomen zienswijzen en de beantwoording ervan opgenomen, net als het advies van de Commissie m.e.r. en de reactie daar op.

In de zienswijzen zijn opmerkingen gemaakt over de breedte en scope van de studie en zorgen geuit over het effect op de omgeving. Zo zijn er bij inwoners uit Voorburg-West grote zorgen over de mogelijke aantasting van de leefomgeving en over de toekomst van ‘Opa’s veldje’ en Huygens Hofwijck. De Commissie m.e.r. adviseert onder andere een bredere scope in de rapportage MER te onderzoeken en de effecten van een toekomstige doortrekking van de HOV-verbinding naar Zoetermeer, Scheveningen en Delft (de Koningscorridor) in de MER op te nemen.

Nota van Antwoord

De ingediende zienswijzen, het advies van de Commissie m.e.r. en de in de raad aangenomen moties hebben geleid tot het aanpassen van de onderzoeksagenda van het project. Deze aanpassingen zijn verwoord in de bijgevoegde NvA. Enkele belangrijke aanpassingen zijn:

- Naast het in de NRD gepresenteerde tracé via de Binckhorstlaan – Maanweg (met voor HOV-bus een optie over de Westenburgstraat) worden twee tracéalternatieven aan het onderzoek toegevoegd. Door middel van een quick scan wordt bezien of het tracé via de Binckhorstlaan – Zonweg – Regulusweg voldoende potentie heeft om volwaardig aan het onderzoek toe te voegen. Daarnaast wordt het tracé via de Prinses Mariannelaan als faseringsvariant aan het onderzoek toegevoegd. Dit zou een tijdelijke oplossing kunnen bieden richting het eindbeeld. Onderstaand figuur geeft het overzicht weer van de tracés en de soorten openbaar vervoer (bus, tram, lightrail) die onderzocht worden. Ter hoogte van het station Voorburg wordt ook gekeken naar een ondergrondse variant, die de overlast voor omwonenden en het effect op de omgeving tot een minimum beperkt.

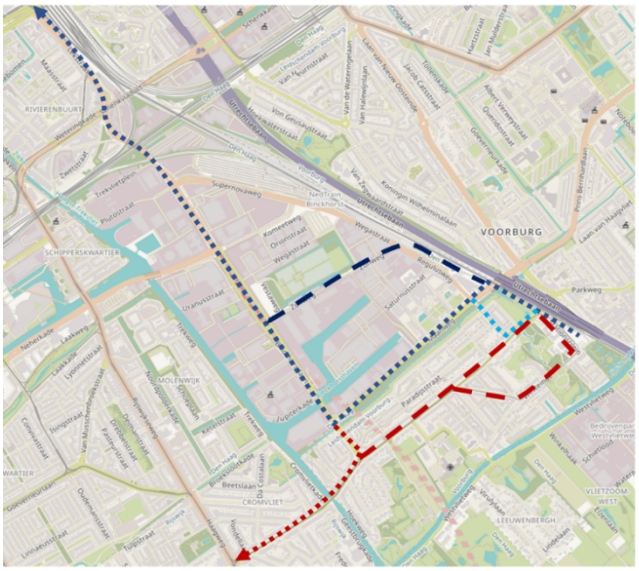

Tracés	HOV bus/ART	HOV-Tram	Lightrail
Maanweg	X	X	X
Westenburgstraat	X		
Naar Rijswijk en Delft	X	X	
Prinses Mariannelaan		X	
Zonweg	Quick scan		X

T.a.v de hoogteliggingen die worden onderzocht:
- HOV Bus/ART op maaiveld (in het tracédeel Westenburgstraat wordt alleen HOV Bus onderzocht)
- HOV Tram en Lightrail op maaiveld waar het kan, op delen van het tracé + 1 (vooral bij lightrail) en - 1 (waar dat ten behoeve ongelijkvloerse kruisingen en inpassing nodig is (in ieder geval omgeving station Voorburg))
- Voor het tracé naar Rijswijk en Delft (HOV Bus of HOV Tram) en het faseringsalternatief over de Prinses Mariannelaan (HOV Tram) geldt dat deze op maaiveldligging wordt onderzocht.

- Naar aanleiding van de zienswijzen wordt in het onderzoek een expliciet criterium toegevoegd over de ‘ruimtelijke kwaliteit van de bestaande omgeving’. Dat betekent dat meer wordt gekeken naar de impact van de verschillende alternatieven op de woon- en leefomgeving van de omwonenden. Dit zat al enigszins verweven in andere criteria, maar het is

goed om dit apart en daarmee meer expliciet voor de alternatieven in beeld te brengen.

- Veel indieners zijn bezorgd over het behoud van Opa's veldje. Deze zorgen worden gezien en onderschreven. Daarom is in de NvA vastgelegd dat bij de uitwerking van een tracé langs Opa's veldje en de scouting de functie en het gebruik van dit gebied gehandhaafd blijft. Een van de mogelijke tracés ligt zo dicht mogelijk naast de huidige treinsporen. Ook zal een ondergrondse inpassingsvariant worden meegenomen in het onderzoek. In het Plan-MER worden de effecten in beeld gebracht van de verschillende opties voor inpassing.

- Ook de zorgen over een eventuele aantasting van (de tuin van) Huygens' Hofwijck worden herkend en onderschreven door de zes opdrachtgevers. In de NvA is aangegeven dat de passage door elke vorm van HOV langs (de tuin van) Huygens' Hofwijck geen onderdeel is van deze Verkenning. Het is onderdeel van een toekomstige doortrekking vanaf Voorburg richting Zoetermeer de regio in (tijdshorizon 2040). De studie naar een mogelijke toekomstige doortrekking richting Zoetermeer (preverkenning Koningscorridor) is recent gestart met het in beeld brengen van mogelijke alternatieven (tracé, inpassing en systeem). De omgeving wordt betrokken om mee te denken over alternatieven voordat er in de eerste fase getrechterd wordt naar de meest kansrijke alternatieven. Besluitvorming over doortrekken is binnen de komende 5 jaar niet voorzien. De cultuurhistorische waarde en status van (de tuin van) Huygens Hofwijck worden geborgd; aantasting van deze cultuurhistorische waarde en status is niet aan de orde. Ongeacht het te kiezen voorkeursalternatief.

- Het voorkeursbesluit waarvoor dit Plan-MER uitgewerkt wordt heeft alleen betrekking op een HOV-verbinding tussen Den Haag Centraal en Station Voorburg, met een aantakking op het bestaande tramspoor richting Delft. Het is echter van groot belang dat de keuze voor een HOV-systeem (bus, tram of lightrail), de ligging / inpassing (-1, +1, maaiveld) en het tracé tussen Den Haag Centraal en station Voorburg worden bezien in het perspectief van de totale Koningscorridor. Deze keuze zal toekomst vast moeten zijn en rekening moeten houden met een eventuele doortrekking van de lijn naar Delft en Zoetermeer. Daarom is het relevant om ook naar de effecten van het regionale HOV-systeem te kijken zoals beoogd met de Koningscorridor. Het studiegebied voor de Plan-MER omvat om die reden ook de rest van de Koningscorridor. De effecten van doorkoppeling naar de regio (het realiseren van de Koningscorridor) worden beschouwd op een hoger abstractieniveau dan de lokale alternatieven in CID/Binckhorst. De verbinding met de regio

wordt daarmee als ‘doorkijk’ naar de toekomst bestudeerd. Hierbij wordt ook gekeken naar de (on)mogelijkheden van ruimtelijke inpassing van de eventuele doortrekking naar Zoetermeer.

Inzet college
Zoals gezegd, onze gemeente is mede-opdrachtgever van de Verkenning CID Binckhorst. Het college is samen met de projectpartners verantwoordelijk voor het doorlopen van een zorgvuldig proces, waarbij uiteraard ook de belangen van onze inwoners en onze ondernemers een rol spelen. Het college heeft zich in de afgelopen periode hard gemaakt voor het zorgvuldig wegen van de zienswijzen, met de verbreding van de onderzoeksagenda en de heldere antwoorden over Opa’s veldje, de scouting en Huygens Hofwijck als resultaat.

Een nieuwe HOV-verbinding is noodzakelijk om de Binckhorst op een duurzame manier te ontsluiten en op die manier het autoverkeer te beperken. En sluipverkeer door onze woonwijken tegen te gaan. Ook draagt de nieuwe HOV-verbinding bij aan het versterken van het OV-knooppunt station Voorburg en biedt daarmee ook een impuls aan het Huygenskwartier. Uiteraard is het hierbij de inzet van het college om de impact op de leefomgeving en kwaliteiten van Voorburg-West te beperken. Het college deelt de zorgen van onze inwoners, ondernemers en de raad over de mogelijk impact van deze HOV-verbinding in Voorburg-West. Daarom heeft het college zich ingespannen om de in de raad aangenomen moties over het niet aantasten van Opa’s veldje, de Scouting en Huygens Hofwijck en het meenemen van een ondertunnelde variant een plek te geven in het onderzoek. Dat is gelukt. Deze beide moties vormen voor het college het uitgangspunt voor de daadwerkelijke tracékeuze en bijbehorende uitvoeringsvariant. Dit in de wetenschap dat er vele belangen tegen elkaar afgewogen dienen te worden. Het is vervolgens aan de raad – en de gemeenteraad van Den Haag – om in de rol van bevoegd gezag het uiteindelijke besluit te nemen.

Participatie
In het vervolgproces wordt zwaarder ingezet op participatie van stakeholders en omwonenden. Zo wordt er een bewonersplatform ingericht voor bewoners, belanghebbenden en georganiseerde belangengroepen zoals de Bewonersorganisaties in Voorburg, Rover en de Fietsersbond uit Leidschendam-Voorburg en Den Haag. Doel van dit platform is het zorgvuldig en nauw betrekken van bewoners bij het proces en de inhoudelijke stappen in de verkenning. De status van dit Bewonersplatform is in lijn met het participatieniveau ‘proactief informeren en raadplegen’. Inwoners die niet deelnemen aan het platform worden geïnformeerd over de verkenning met (online) informatiebijeenkomsten, website, nieuwsbrieven et cetera. Dit in aanvulling op de inspraakprocedure ten aanzien van de NRD en inspraak in 2021 over het concept Masterplan Mobiliteit CID Binckhorst.

De NvA wordt aan de individuele indieners van de zienswijzen toegestuurd en via de gebruikelijke kanalen van de gemeente openbaar gemaakt. Ook wordt deze gepubliceerd op de projectwebsite www.binckhorstbereikbaar.nl

Planning en betrokkenheid raad
Het vervolgproces ziet er in grote lijnen als volgt uit:

- Heden - oktober 2021: uitwerking alternatieven en uitgebreid participatie met omwonenden.
- November 2021: Vrijgave Concept Masterplan (incl. concept voorkeursalternatief) en concept plan-MER voor inspraak door colleges Den Haag en Leidschendam-Voorburg.
- November 2021 - Januari 2022: Inspraakperiode concept Masterplan en concept plan-MER.
- Januari 2022: Definitief Masterplan (incl. voorkeursalternatief) en plan-MER.
- April/mei 2022: Vastgesteld Masterplan (incl. voorkeursalternatief) door gemeenteraden Den Haag en Leidschendam-Voorburg.

Afronding van dit proces vindt plaats door vaststelling van het voorkeursalternatief en masterplan, waar de MER-onderdeel van uitmaakt, in de raad. Waarna het onderdeel wordt van de voorkeursbeslissing te nemen door de minister van I&W gezamenlijk, met beide gemeenten en de andere regionale initiatiefnemers.

Op 10 maart wordt een informatiebijeenkomst georganiseerd voor de raadsleden van de betrokken gemeenten (Leidschendam-Voorburg, Rijswijk en Den Haag). In de aanloop naar de definitieve besluitvorming wordt de raad regelmatig geïnformeerd met raadsbrieven en een stand van zaken in de beeldvorming.

Financiële gevolgen
Met het genomen startbesluit bij het BO MIRT in november 2020 heeft de Verkenning CID Binckhorst formele MIRT-status gekregen. Door een bijdrage van Rijk en regio van €150 mln. tezamen ontstaat het zicht op bekostiging. Dat is een belangrijke voorwaarde voor dit besluit en het formeel kunnen starten met deze MIRT-verkenning.

De rijksbijdrage bedraagt €50 mln. incl. btw. De regiopartners MRDH, Den Haag en Leidschendam-Voorburg dragen nu samen €100 mln. bij. Onder voorbehoud van goedkeuring door de raad heeft het college aangegeven 1% van €100 mln. (de voorlopige bijdrage uit de regio) te willen bijdragen. De gemeente Den Haag en de MRDH hebben beiden voor het startbesluit €50 mln. gereserveerd. De provincie Zuid-Holland draagt bij aan de opgaven van de verkenning door via de ruimtelijke taken en bevoegdheden de ontwikkeling van CID-Binckhorst te helpen versnellen.

Het college heeft de ambitie dat eind 2021 het ontwerp voorkeursbesluit wordt genomen. Dan bepalen rijk en regio samen welke oplossing voor realisatie uitgewerkt zal wordt, rekening houdend met de belangen van de mensen die nu én in de toekomst in en om het gebied wonen, werken en recreëren. De vaststelling van het voorkeursbesluit en de financiële bijdrage van de gemeenten vindt plaats in de gemeenteraden van de gemeenten Den Haag en Leidschendam-Voorburg. Dan is de volledige dekking van de voorkeursvariant aan de orde.

Burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

A. van Mazijk	K. Tigelaar
secretaris	burgemeester

Bijlage: Nota van Antwoord NRD Verkenning CID Binckhorst